

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

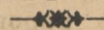
1 lună 1 cor. 70 bani, $\frac{1}{4}$ an 5 cor., $\frac{1}{2}$ an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani, $\frac{1}{4}$ an 7 cor., $\frac{1}{2}$ an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un ȧr garmond prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani, a treia-oră 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Popădoi Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

În România abonamentele se fac la *Agencia de Publicitate Carol Schuider*, București, str. Doamnei 28, etajul I.

Epistole neîncercate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numeri singuratici à 10 bani se vënd în Sibiu: librăria „Type-
grației”, societate pe acțiuni. — În Alba-Iulia la librăria *Welles*
Bernat „La loterie”.

TRIBUNA

CĂTRĂ CETITORII NOSTRI!

Montesquieu, marele cugetător politic al veacului al XVIII-lea, constata că nu există o tirănie mai revoltătoare ca tirănia săvârșită la umbra legilor. A fost dat guvernelor maghiare ale erei dualiste să confirme odată mai mult, să probeze cu vîrf și îndesat temeinicia de granit a tristului adevăr, care profetea izbucnirea teribilei revoluțiuni franceze.

„Tirănia la umbra legilor“, aceasta-i atitudinea, pe care actualii bărbați de stat dela Budapesta o păstrează de zeci de ani față cu mișcarea legală a naționalităților din țeara noastră. Aceasta-i atitudinea lor față cu noi Români, îndeosebi, și în prima linie față cu „Tribuna“, organul partidului național român.

N'a existat și nu există gazetă în Ungaria, care să fi suferit atât de mult pe urma tirăniei săvârșite la umbra legilor ca ziarul nostru. N'a existat și nu există gazetă, a cărei istorie să înregistreze atâtea procese de presă, atâtea redactori aruncați în pușcării ori alungați preste graniță, atâtea zeci de mii de fiorini plătite, drept amenzi, la mîna judecătorilor, constrînși să se plece osândelor dictate de curțile cu jurați.

Dela 1884, când o seamă de Români de bine au întemeiat „Tribuna“, și până în zilele noastre, când fruntașii partidului se găsesc grupați în jurul ei, ochii bănuitori ai procurorilor nu ne-au pierdut o singură clipă, ear' tribunalele — chemate să condamne pe hoțul de păgubaș — au încercat în fiecare moment să provoace pierzarea noastră.

La 3 Februarie 1884, nu se împlinise nici anul fondării „Tribunei“, și încălul ei proces se desfășură în fața curții cu jurați din Sibiu. Verdictul de achitare unanim al membrilor curții, cari nu îndrăsniră a călca în picioare dreapta judecată, înversună atât de mult pe cei-ce urzeau prigonirile fără de sfîrșit, cari urmărară curînd după aceea, încât un ordin arbitrar al guvernului desființă curtea cu jurați din Sibiu și ne dete pentru totdeauna pe mîna cetățenilor maghiari dela Cluj, cunoscuți pentru șovinismul lor fără măsură și pentru pornirea lor pătimașă împotriva ori-cărei aspirații naționaliste a neamului românesc.

Povoitul proceselor de presă porni apoi cu furie, fără să se mai oprească vre-odată. Anul 1888 ne aduse două procese, cari se terminară cu grele osănde la pușcărie și cu amende bănești. Un nou proces, cu același sfîrșit, urmă la 25 Aprilie 1888; anul 1889 ne mai hărăzi unul, ear' anul 1890 două, a căror victimă — preotul Ioan Macaveiu — își jertfi chiar viața, murind la scurtă vreme după eșirea lui din pușcărie, unde-și primejduise sănătatea.

Într'aceea mișcarea noastră națională, în loc de a se potoli, lua pe zi ce merge un avînt tot mai puternic. Începură mările conferențe ale partidului și actele politice neperitoare ale deputației la Viena, ale agitației în străinătate, ale proceselor monstre în chestiunea „Repliei“ și a „Memorandului“. „Tribuna“, care devenise acum organul comitetului național și purtătoarea cea mai neobosită a luptei lui prin presă, trebuia îngenunchiată cu ori-ce preț.

Dela 1893 încoace, procesele sporiră în chip nemaipomenit. În zece ani, dela 1893—1902, organul nostru singur a fost osăndit în optsprezece procese mari! Și când vîzî guvernul că nu capitulăm nici acum, în anul 1903 năruî asupra noastră un potop de procese care pare a voi să ne surprindă în fiecare zi cu actele de acușatie ale procurorilor... Trei procese ni-s'au judecat până acum, alte trei procese ni-s'au făcut în zilele din urmă; știe bunul Dumnezeu câte ni-se mai urzesc de aici înainte.

Un lucru este în afară de ori-ce îndoială. Guvernul ne-a jurat perzarea. A spus-o chiar procurorul, la Cluj, în procesul cu faimoasa osănda de aproape un an și jumătate pușcărie și de unsprezece mii coroane — cauțiunea ziarului! — amendă. O spun și procesele din urmă, cari privesc trei numere consecutive ale „Tribunei“ — adevă un proces pe fiecare zi, ceea-ce ar face vre-o 300 procese pe an!

Unde am ajuns? Am ajuns acolo, că toți redactorii și colaboratorii nostri sînt dați în judecată: unii zac în pușcării, alții se pregătesc să-î urmeze. Am ajuns acolo, că toate capitalele noastre sînt sleite și cauțiunea jurnalului confiscată. Cu ziua de astăzi „Tribuna“ nu mai poate apăre...

Așadar guvernul și organele lui s'ar pute bucura; ar pute crede că și-au ajuns scopul. Noi însă bine știm că zădarnică este bucuria lor și că scopul nu și-l vor vedea ajuns în vecii vecilor.

Fruntașii nostri grupați în jurul „Tribunei“, și marele public românesc își cunosc datoria. Dacă organul nostru a căzut sub loviturile teroarei, un altul îi va lua locul în curînd și lupta noastră va porni cu o putere, cu o credință în viitor și cu un entuziasm cu atât mai cuceritor!

Astăzi însă, când inima noastră plînge, ear' sufletul nostru înalță accente de protestare împotriva vrăjmașilor Dumnezeului etern al dreptății; astăzi, când publicăm nrul nostru din urmă și când ne luăm cu durere adîncă rămas bun dela toți cetitorii, astăzi ne împlinim o datorie sfîntă, declarînd cu limbă de moarte în fața țerii și a tuturor prietenilor sinceri ai monarhiei noastre și ai dinastiei:

1. că adevărul poliglotiei acestui stat, ideea autonomistă și tradiționala alipire cătră tron, principiile politice fundamentale reprezentate de ziarul nostru, au fost pentru lupta noastră de 20 de ani totdeauna stelele conducătoare;
2. că aceste principii loiale au fost cauza cea adevărată a suprimării organului nostru de cătră guvernul înscenător al prigoanei de teroare;
3. Că nu vom renunța nici-odată să proclamăm bărbătește adevăratele principii în viitor — convinși că ele servesc deopotrivă și binele neamului nostru și interesele patriei noastre comune și ale monarhiei întregi. Autonomiști naționali și dinasți sinceri: Eată confesiunea politicei noastre din trecut și din viitor. În acest semn am luptat noi, în el vor lupta în curînd urmașii nostri!

Sibiu, în 28 Aprilie n. 1903.

Redacțiunea „TRIBUNEI“.

Noul organ al partidului.

În fața situației extrem de grave, provocată prin suprimarea „Tribunei” de către guvern, fruntașii grupărilor în jurul organului nostru, precum și mulți alți Români de bine, sunt hotărâți să nu întârzie cu ridicarea unui nou drapel al cauzei noastre sfinte.

Săntem pozitiv informați, că s'a și pornit o propagandă vie pentru fondarea unui nou ziar cu programul „Tribunei” și că el va apărea probabil în curând.

În orice caz, abonații nostri pot fi liniștiți, că pe urma stării penibile de acum nu vor avea prea mult de suferit. Până la o soluție definitivă, ei vor primi „Foia Poporului” și eventuale broșuri de informație, cari îi vor pune în curent cu cele ce se vor face. Abonamentele plătite se vor socoti — la nevoie — în contul noului organ.

Sibiul, 28 Aprilie n. 1903.

Intregirea contingentului militar fără recrutare. „Ești Ușag” scris, că în urma obstrucțiunii intrând în luna viitoare starea de ex-lez, cerurile competente au aflat pe baza legii de apărare soluțiunea pentru întregirea contingentului militar fără recrutare. În consecința dispozițiilor acestei legi în anul acesta numai în luna lui Decembrie vor fi dimiși soldații, cari și-au împlinit serviciul de trei ani și cari regulat se dimițeau în Oct.

Ex-lex. Cu titlul acesta a apărut de curând în Pesta un mic studiu asupra eventualei stări de ex-lex. Autorul se încearcă a dovedi, că în dreptul public maghiar se cuprinde posibilitatea creării unei situații provisorie pe calea unei ordinații de necesitate. Guvernul, zice autorul, trebuie să fie formalizată constituțională și în acest caz nu poate nimeni alege la îndoaie obligativitatea ordinațiilor de necesitate.

Dictatura în Finlanda. Pe baza noii legi dat de Țarul, care a nimicit orice urmă de autonomie în Finlanda, a elaborat ministrul de interne Plewe un regulament, prin care guvernatorul general e investit cu puteri aproape discreționare. Între altele e împuternicit să închidă pe timp mai scurt sau pentru totdeauna orice întreprindere publică, încheie hoteluri, librării, prăvălii, fabrici, precum și alte întreprinderi comerciale și industriale. Totodată poate interzice orice întrunire publică, chiar și privată, și poate opri singurătate persoane, fie și Finlandezi, de-a sta în Finlanda, trimițându-i în esil la orice loc din imperiul rusesc. Dispozițiile cele nouă s'au și pus în aplicare. Până acum a fost expulsat din Finlanda fostul senator Mecheln, care și perde și pensiunea, redactorii Lille și Zilbaous, fostul consul englez Woll și fratele său, membrii deputației, care a fost la Țarul, și în fine conducătorii partidului Finlandezilor tineri, Hagelstam și Castrom. Cei expulsați au primit ordinul să părăsască Finlanda în 7 zile, altminteri vor fi deportați.

REFORMA CĂRȚII FUNDARE În ministerul de justiție s'au terminat proiectele de lege despre alcătuirea nouilor cărți fundare, și despre dreptul și procedura fundării.

Proiectele vor fi supuse spre opinie unei comisii restrinse și apoi vor fi publicate.

Din dietă. Înedința de ieri a vorbit la dezbaterile proiectului de indemnitate Széll. El declară, că nici dezbaterile proiectului de buget nici a provisorului de buget nu sunt potrivite a fi tratate din punct de vedere de încredere sau neîncredere. El a reprezentat punctul acesta de vedere deja în 1869 față de Coloman Tisa. Refuzarea bugetului e ultima ratio față de un guvern ilegal și brutal; ea înseamnă însă o împedecare a conducerii legale și constituționale a economiei de stat, când se aplică față de un guvern constituțional. Opoziția se provoacă la tradiție și praxă. El acceptază dară situația creată și declară, că nu poate trage proiectele militare, căci sunt necesare, pentru ca monarhia să și susțină rangul de mare putere. Pe opoziția a admnat-o să nu amenințe parlamentarismul, căci în locul unei opoziții radicale poate veni mâna unei reacționări și în locul uneia naționale poate urma una naționalistă. Având încrederea coroanei și a națiunii Széll declară, că nu se simte obligat a părăsi postul său. Vorbirea lui a durat 4 ore.

Maghiarii judecați de ministrul Lang.

Sub înviorătoare impresie a toatătelor știute la banchetul dat de clubul civil din Budapesta, ministrul Lang și-a ținut toastul discurs asupra situației politice.

Di Lang în discursul său a spus cam tot aceea ce a spus și Széll corespondentului ziarului „Zeit”, adică că opoziționalii voiesc să renunțe la suprema garanție a constituției, la parlamentarism. Aceasta înă e o armă mai mult pentru a-i înfrica pe opoziționali. A constatat di Lang însă niște adevăruri crude, cari se potrivesc nu numai față de opoziționali ci și față de toți Maghiarii.

„Națiunea maghiară, zise ministrul, se simte de tot bine, este în conștiința forței sale, puterii sale, altfel n'ar pute să se desvolte astfel de lux, precum își permite o parte a națiunii. Această stare însă nu va pute să dureze lung timp. Zăce în firea Maghiarului, ca și atunci se se înșire la opoziționali când face parte dintre guvernamentali. Numai în timpul alegerilor dietale se deșteaptă în el conștiința că este guvernamental încolo e totdeauna în opoziție. Urmarea este că Maghiarul în sus e foarte îndrăgnea, dar' nu e tot asemenea și în jos.

„Dacă strada voaște să-și exprime voința, se revoltă, atunci Maghiarul, chiar având altă părere, tace și nu cutesă să vorbească. Își bate pieptul că ce mare patriot este, espioțează numai drepturile, ear' datorităle și lenegligă...”

În câteva cuvinte di Lang își caracterizează națiunea cavalerescă, la care s'a alipit pentru ca la finea toastului său să spună că, dacă partidul liberal va veni la conștiința de sine, că adică nu numai cu ocazia alegerilor dietale se fie guvernamental, ci se țină cu fidelitate și permanent la principiile sub stindardul cărora s'a înrolat; dacă partidul va și, că el reprezintă țara, că în primul rind el este responsabil de ceea ce se întâmplă, — atunci toată puterea opoziției se va topi ca o rază de toamnă, ce n'are forță de a încălzi. Nu trebuie să fim cu considerare la ceea ce place masselor mari, ci să urmăim convingerile noastre serioase și coapte. Dacă va fi așa, atunci vom secera de nou victoria...

Din Bucovina.

— Guvernatorul Hohenlohe și Românii. —

Din Cernăuți se anunță, că în urma concluderii dirigenței partidelor române unite, s'au prezentat Vineri în 24 l. c. d-nii Eudoxiu baron *Hormuzaki* și dep. Ilarie *Oncul*, în calitate de president resp. secretar al dirigenței, la noul guvernator al țării, prințul *Hohenlohe*, ca să-l bineveniteze la ocuparea funcțiunii sale. Prințul *Hohenlohe* s'a arătat foarte preventiv și a declarat, că a mers în Bucovina neprecupat și cu intențiile cele mai bune pentru binele ei.

Prințul *Hohenlohe*, deși puțin cunoscut în Bucovina, a fost primit cu prevenire, căci l'a premers vestea de oficial corect, cu ochii deschis pentru exigențele vremilor moderne.

Cu prilejul prezentării funcționarilor dela guvernul țării, noul guvernator a pronunțat principiul că nu poporația există pentru funcționari, ci funcționarii pentru poporație. A mai adăos, că dorește din partea funcționarilor o atitudine preventivă față de poporație și că este decia a urmări cu rigoare o eventuală atitudine contrară.

Vestind aceste „Deșteptarea”, continuă astfel:

„Am dori, că acel »noblesse oblige« modern, manifestat de prințul *Hohenlohe*, atât de recomandat pentru detentorii puterii publice, să se instaleze deplin și la noi în țară. Am dori, că să vedem în fiecare funcționar un inteligent și devotat prieten al poporației.

„Dorim încheiebi, ca spiritul oficial ce s'a arătat în deceniul din urmă pe nemeritate destul de ostil față de poporul român, să dispară cu desăvîrșire; să facă loc unei tratări juste, cum se cuvine unui popor, a cărui traiu și tradiții sunt legate de pământul Bucovinei.

Avem aspirații pe terenul cultural și economic, sântem în luptă de apărare pe terenul bisericesc și politic. Obiectivitatea și bunăvoința noului president al țării îi vor produce lesne convingerea, că juste ne sunt aspirațiile și că apărarea noastră are temeiuri solide în drepturile istorice și stările faptice.

„Bucovina reclamă multă iscusință în guvernare. Zelul și sincera bunăvoință pot învinge toate greutățile. Sperăm, că prevenirea și stabilitatea prințului *Hohenlohe* îl vor că-ăzi bine prin obstacole și că ținerea d-sale energie va inaugura țării o nouă epocă de progres și înflorire.”

Dela sinoade.

— Sinodul arhidiececan. —

Sedința a III.

După câteva propuneri, înaintate în scris sinodului de deputații V. Onișiv, Dr. P. Șpan și Cirlea, urmează raportul comisiei permanente verificatoare. La propunerea comisiei se verifică deput. Dr. M. Cristea, prot. Gheaja, V. Dămian, și Ios. Morar. Când scriem aceste ședința continuă.

Rapoarte.

Raportul senatului școlar.

Din datele raportului senatului școlar cătră sinod dăm următoarele date de interes:

Institute de învățământ.

Școale medii.

Gimnaziul superior din Brașov. În anul școlar 1901/2 au funcționat la acest gimnaziu 12 profesori, dintre cari 9 definitivi și 3 suplenți.

S'au înmatriculat cu totul 311 elevi, anume 308 ordinari și 3 privatisti. Față de anul trecut o creștere de 9 elevi.

În cursul anului au părăsit gimnaziul 4 și au murit 3 elevi. Cu finea anului au rămas 301.

Școala reală interioară din Brașov. La această școală au funcționat 6 profesori, între cari 5 ordinari definitivi și 1 suplent.

Elevi înmatriculați au fost 99, toți ordinari. Dintre acestia în decursul anului au părăsit școala 8. La finea anului au rămas 91. Față de anul trecut o creștere de 11.

După confesiune au fost gr. or. 77; gre-catolici 6; de legea mosaică 8; după naționalitate: români 83 și 8 evrei.

Afară de profesorii dela gimnaziul și școalele reale, indicați ca profesori definitivi și suplenți, au mai funcționat la aceste institute 6 profesori, ca secundari și ajutători.

Suma tuturor elevilor înmatriculați la gimnaziu și reale a fost 410; din acestia în decursul anului au părăsit școalele 15 înși, rămânând la finea anului 395. Față de anul trecut o creștere de 15.

Gimnaziul interior din Brad. La acest institut au funcționat 6 profesori ordinari definitivi, între cari se consideră și directorul.

S'au înmatriculat cu totul 116 elevi ordinari. Față de anul trecut au 141 ordinari și 8 privatisti, un scăzământ de 33. În cursul anului au părăsit gimnaziul 11, rămânând cu finea anului 105; față de anul trecut o creștere de 40.

Școala comercială superioară din Brașov.

La această școală au funcționat în anul 1901/2 cu totul 11 profesori, între cari 5 ordinari definitivi, 3 suplenți, 1 definitiv pentru muzică, 1 definitiv pentru gimnastică și 1 catechet.

Școlarii înmatriculați au fost 101; între cari 96 ordinari și 5 privatisti. În cursul anului au părăsit școala 6, rămânând la finea anului 90 ordinari și 5 privatisti.

Secțiunea pedagogică a seminarului Andreian.

În secțiunea pedagogică au funcționat în decursul anului 6 profesori, între cari 3 ordinari și 3 provisorii. Pe lângă acestia 1 prof. definitiv extraordinar pentru cântările bisericești; 1 prof. provisor extraordinar, pentru muzica vocală și instrumentală.

În secțiunea pedagogică s'au înmatriculat 153 elevi. Din acestia în cursul anului au părăsit institutul 6 și 1 a fost eliminat. La finea anului au rămas deci 146. Față de anul trecut o creștere de 3.

Școalele populare.

Copii de școală. Obligați a cerceta școala au fost în anul școlar 1901/2: Dela 6—12 ani de ambe sexele: 72.259. Dela 13—15 ani: 30.675. Suma tuturor copiilor obligați 102.934. Din acestia au cercetat școala în semestrul I. 73.830; în semestrul II. 61.446.

Suma tuturor copiilor, cari au cercetat în termenul mediu al sumelor din cele două semestre 676.38. Față de anul trecut mai mult cu 4471 elevi.

Adăogând la numărul acesta și numărul copiilor, cari cercetează școalele populare de altă confesiune, de stat și

comunale cu 10.795 numărul tuturor, cari cercetează școala, a fost 79.799 sau 77%.

Edificii și grădini școlare. Edificii școlare proprii au avut 705 comune bisericești, închiriate 92, cu totul 797.

Între aceste sunt arătate ca corepunzătoare 566, ca necorespunzătoare 231. Grădini școlare sunt arătate 528; 357 cultivate și 171 necultivate; n'au grădini școlare 269. Față de anul trecut se arată un progres îmbucurător.

Averea școlarelor.

Ca avere nemisocătoare: Edificii, agrii, fânețe, vii, pășune, s'a arătat în valoare de Cor. 2.474.282.78

Ca avere misocătoare: hărți de valoare, bani în număr, mobilier 567.825.73

Suma Cor. 3.042.608.71

Venitul anual al averii școlare face peste tot Cor. 399.176.56

Salariile învățătorilor.

Salariile învățătorilor în anul școlar 1901/2 s'au urcat la suma de cor. 577.723.54.

Numărul școlarelor.

Numărul școlarelor în arhidieceasă se prezintă cu 706 școale în parohiile matre și cu 71 în filii, adică cu 777 școale.

Lipsește școala în 135 matre și 162 filii.

În 58 matre și 3 filii s'au susținut școala comună cu gr-cat, dar' având caracter gr-or. 430 parohii matre și 69 filii și au trimis copii parte la școalele gr-cat, parte rom. cat., evang. lut. ev. reform. unitare de stat și comunale.

Învățătorii.

În anul școlar 1901/2 au fost cu totul 995 învățători între acestia definitivi 455, provisorii 274, și tolerați 266, S'au înființat 10 posturi nouă.

Față de anul trecut la învățătorii definitivi se arată un progres de 47. La cei provisorii a scăzut numărul cu 16, ear' numărul celor tolerați a scăzut cu 10.

S'au desființat 3 posturi învățătorilor.

Numărul învățătorilor supuși schimbării cu începutul fiecărui an școlar și acum încă este prea mare, decât să se poată constata delăturarea neajunsurilor provenite din aceasta cauză. Cea mai esențială scădere a acestor schimbări continue la tot cazul e lipsa unei lucrări sistematice pe terenul instrucțiunii și educației.

La școale unde învățătorii se schimbă în fiecare an, nu poate fi vorba de o instrucțiune temeinică.

De altfel consistorul a stăruit prin circulare și îndrumări speciale, ca sinoadele parohiale unde numai se află candidați calificați să purcedă la alegere.

Catechisarea.

În cursul anului școlar 1901/2 au cercetat școale străine 12.522 de elevi greco-or.

Catechisarea acestora a fost îndeplinită de regulă prin parohii locale sau din apropiere; ear' unde n'au fost de acestia, s'au instituit cateheți speciali, cărora consistorul an de an le votează din fondul școlar eparchial, o mică remunerație, pe lângă onorariul ce-l au dela stat.

Tot la locul acesta cu regret se anunță sinodului că direcțiunea gimn. ev-ref. din Orăștie a interzis catehetului de a propune studiul religiei în limba română, — după-cum s'a practicat din cele mai vechi timpuri, — cerând ca catechisarea să se facă în limba statului.

Consistorul venind la cunoștința acestor îngrijitor a interzis catehetului propunerea religiei în altă limbă, afară de limba oficială a bisericii gr-or. autonome și în același timp a întreprins atât la guvern, cât și la direcțiunea supremă din Cluj, a numitului gimnaziu, cerând respectarea usului de până acum. Dela guvern încă nu a sosit răspuns, dar' direcțiunea din Cluj a răspuns, că nu permite catechisarea elevilor din gimnaziu în altă limbă, decât în limba statului. În urma acestui răspuns negativ, consistorul a întreprins din nou la numita direcțiune, răspuns însă până acum nu a sosit.

Examenale.

Examenale de calificare cu candidați de învățătorie s'au ținut în Iunie și Decembrie 1902.

Comisar consistorial la aceste examene a fost asesorul Cons. protopresbiter M. Voileanu, ear' comisar guvernamental inspectorul de școale reg. al comitatului Sibiul, Dr. Vécsey Gyula.

La ambele examene au fost propuși cu diplome învățătorii 61 candidați. Față de anul trecut mai mulți cu 14.

La finea anului școlar 1901/2 s'au ținut examenale anuale cu elevii școlarelor noastre populare confesionale sub conducerea protopresbiterilor tractuali, ca inspectori districtuali de școale, sau sub conducerea substituiților acestora. Resultatul în general a fost îndestulitor.

Visitarea școlarelor.

Visitarea școlarelor populare s'a făcut în cursul anului, prin protopresbiterii tractuali cu ocaziunea visitațiilor generale ale comunelor și mai ales la finea anului școlar cu prilegiul examenelor.

Afară de acestia s'a continuat visitarea școlarelor prin comisarii speciali, numiți de consistor în anul 1900. În parte s'au vizitat școalele din protopresbiteriatele Agnita și Zarand, precum și toate școalele din protopresbiteriatele: Bran, Cluj, Turda și Unguraș. În general se constată, că tabloul școlarelor noastre populare mai ales din părțile Clujului și Hunedoarei nu e tocmai din cele mai îmbucurătoare.

Consistorul luând de basă rapoartele comisariilor a făcut toate dispozițiile posibile pentru delăturarea scăderilor îngrate.

Un netăgăduit folos ar rezulta și din cercetarea mai deasă a școlarelor populare și mai ales prin bărbăți de școală și cu inimă pentru binele poporului.

Ajutoare.

Din bugetul fondului școlar eparchial al anului 1903 s'au votat ajutoare și remunerații: școlarelor, învățătorilor funcționi, ca întregire la salariu, catehetilor, comisariilor speciali, încredințați cu conducerea conferențelor învățătorilor, unor învățători deficienți, precum și expertului concurent cu revidarea arhitectonică a planurilor de zidire, cu totul în sumă de 10.082 cor. 63 bani, în care sumă este computată și subvențiunea dată gimnaziului interior din Brad cu 1000 cor.

Stipendii.

În cursul anului 1902 stipendiile devenite vacante s'au conferit pentru anul școlar 1902/3 cu totul în sumă de 13.940 cor.

Conferențe învățătorilor.

În conformitate cu dispozițiile §-lui 130 din statutul organic, conferențele învățătorilor din anul 1902 s'au ținut în zilele de 18, 19 și 20 Aprilie et. v. sub conducerea comisariilor designați spre acest scop din partea consistorului arhidiececan.

La aceste conferențe din 931 învățători obligați s'au prezentat 745, adică 80%; au absentat 197, între cari scusați 64, nescusați 133. Mai slab au fost cercetate conferențele din cercurile Hațeg, Deva, Cluj, Solnoc și Târnava, adică tocmai cu protopresbiteriatele, în cari numărul învățătorilor tolerați înțrece mult numărul celor calificați.

În conformitate cu conclusele conferențelor învățătorilor consistorul a luat dispoziții pentru fiecare cerc în special. Învățătorii, cari fără motive acceptabile au absentat dela conferențe, au fost pedepsiți cu câte 5 cor. în favorul fondului de pensuni.

„Foia pedagogică”.

Privitor la chestiunea reeditării unui organ de publicitate pedagogică, consistorul prin conel. seu nr. 4837/1902 a încredințat studiarea acestei chestiuni unei anchete, compusă din asesorii consistoriali, Dr. D. P. Barolianu, Dr. Miron Cristea și profesorul seminarial Dr. P. Șpan. Această anchetă prin raportul seu din 2 Decembrie 1902 prezentează consistorului modalitățile reeditării cu succes a „Foii pedagogice” primind consistorul editura și decretându-se de foale oficiale și obligatoare.

Consistorul însă având în direcțiunea aceasta unele temeri basate pe experiențe triste, a făcut pendentă editarea foii dela numărul aproximativ al abonaților. Spre acest scop a emis impraună cu circularul alăturat sub 13/școale de abonament.

Revista esternă.

Peninsula-Balcenică.

Regele Sârbiei a făcut unui corespondent al ziarului »Daily Mail« o importantă declarațiune, din care dăm aci pasagele mai principale:

»Dacă Sultanul e capabil să guverneze Turcia, la ce mai e nevoie de reforme? Dacă nu-l e capabil, la ce să-l se mai impune reforme?...»

»Chestia macedoneană nu e nici-decum așa de gravă ca cea albaneză. Aceasta pune în adevăr în pericol pacea în Balcani...»

După-ace declară, că executarea asasinului consulului rus va fi răsunată la Albaniei asupra Sultanului și asupra creștinilor și arată că liniștea actuală nu e decât vremelnică, adaugă:

»Concentrarea de trupe turcești în rechea Sârbie e un alt pericol. Dacă va continua, voi fi silit să iau măsuri de precauțiune.

»Sârbia nici-odată nu va face pașii pas, dar' dacă celelalte State-balcanice se vor mișca, Sârbia nu va putea să stea cu brațele încrucișate...»

Mangiuria.

Rusia a încununat China, că nu va mai face pași în privința evacuării Mangiuriei până-ce China nu va subscrie convenția, prin care cedează Rusiei, suveranitatea peste Mangiuria. Prințul Qing a respins condițiunile Rusiei, care pretinde între altele, ca să nu se mai deschidă nici un port din Mangiuria pentru comerțul străin, consuli străini să nu se admită, nici funcționari străini, afară de Ruși etc.

Reprezentanții Japoniei și ai Britaniei au dat lui Qing statul să insiste, ca Rușii să evacueze Mangiuria. Probabil, că și reprezentantul american se va alătura la aceste cereri.

Știri mărunte.

În Franța se repetă turburările din cauza dizolvării congreșionilor.

Între opoziție și guvern din Japonia s'a încheiat un compromis, în virtutea căruia realizarea pretențiilor, ce a făcut guvernul referitor la înmulțirea flotei, e asigurată.

Cronica zilei.

Sibiu, 28 Aprilie n. 1903.

Sfântirea noului episcop I. Papp dela Arad, s'a săvârșit în Sibiu, la 6 Mai a. c. prin Eps. Sa Metropolitul și prin episcopul Popea.

Pentru catedrală. La fondul catedralei au mai contribuit pe lângă băncile publicate încă următoarele institute: »Auraria« (Abrud) cor. 200, »Timișana« (Timișoara) 200 cor., »Parsimonie« (Brasov) 100 cor., »Bihoreana« (Oradea-mare) 50 cor., »Racoșana« (Seica-mare) 50 cor., »Mielul« (Poiana) 50 cor., »Dunăreana« (T. Cubin) 25 cor.

Hirotinire. În cursul sâmbetei liturgice oficiate Duminecă în biserica parohială din suburbiul-josefin, Iuliu Prea Sfântia Sa Metropolitul a hirotonit întru ieromonah pe arhidiaconul-membru Dr. Miron E. Cristea, asesor în senatul bisericesc al consistoriului arhiepiscopesc.

Societatea pentru fond de teatru român. Comitetul societății pentru fond de teatru a ținut ședință la 3/6 Aprilie, luând parte președintele Iuliu Vulcan, vicepreședintele Virgil Onțiu, secretarul Dr. Iosif Blaga, casierul Nicolae Petra-Petrescu și membrul George Dima. Antâul s'a luat act de gendele curente. Din aceste relevăm raportul casierului, care a arătat, că strea casei până în ziua aceea a fost în număr cor. 232,644.59, în efecte coroane 88.420, cu totul cor. 321,064.56. Institutul de credit și economii »Sălăgea« din Jibou a plătit taxa de membru fondator 200 cor. Dl. Dr. George Dobrii adv. în Lugoj, a primit sarcina de kbrat de încredere al comitetului; asemenea și dl. Elia Traila, avocat și creator de bancă din Oravița. S'a decis ca frunții din Sebeșul-săseu, unde va fi în viitoarea adunare generală a societății, să fie rugați a fixa termenul peștelui adunării. S'a manifestat dorința ca peștea adunare să fie cât mai literară, luându-se cât mai multe lecturi deosebite naturale. Secretarul dl. Dr. Iosif Blaga s'a înscris pentru a lua cuvântul la data dorită ca în deosebi tinerime noastră să se useze de ocaziunea aceea spre a se prezenta cu lecturi bine pregătite. Totodată s'a luat hotărârea, că comitetul să vină în ajutorul inteligenței noastre din S. Sebeș, spre a pune aranja cu privilegiul adunării un cochet-teatru la un nivel posibil înalt.

Dela curtea împărătească. În 20 Aprilie n. a avut loc la curtea împărătească din Viena o nunta A. S. I. Arhiducelui Alisabeta Amalia cu principesa Alois Lichtenstein. La nunta au asistat M. Sa Împăratul cu Arhiducelul, prințul Arnulf de Bavaria, rudele apropiate ale marelui și marii dignitari ai curții împărătești.

Necrolog. *Dimitrie Coltoșanu*, protopresbiter al tractului Treiscaunelor, după o scurtă dar' grea suferință a adormit în Domnul, împărțit fiind cu Sfintele Taine, Sâmbătă la 12/25 Aprilie a. c. 10 ore noaptea, în vârstă de 53 ani. Rămășițele pământești ale scumpului adormit în Domnul se ridică azi din biserica gr.-or. din Brețu în 15/28 Aprilie 1903, la 2 ore p. m. și se depun spre vecinicia odihnei în cimitirul acelei biserici. *Jalnică Familie.*

Promoția unei d-re de Român. Sâmbătă a fost promovată la gradul de Dr. în medicină la Universitatea din Budapesta, d-ra *Valeria Curtufu*, asistentă lângă profesorul Klug, la clinica din Pesta.

Automatul naibii. Din *Graslitze* se scrie despre un outremur de pământ acompaniat de muzică. Nostima întâmplare este următoarea:

Într-un birou era un automat, în care dacă aruncai 2 bani, automatul cânta frumoasă melodia: O! Madonă, coboară la noi! — de Don Caesar de Barau. În preseara outremurelor de pământ despre cari am dat știri și noi, — un oaspe a băgat un ban în automat, dar' banul s'a oprit în ceva mecanism și automatul nu s'a pus în mișcare.

Birtașul nu știa nimic. Deodată orașul a fost spărit de o șguduire a pământului.

Oamenii alergau spăriați pe străde. S'a trezit și birtașul, și nevasta lui și îngălbiniți de spaimă, buimăciți, au alergat în odaia cu automatul. Automatul — cânta. În urma outremurului, banul a căzut pe pendulă și automatul a început să cânte, înec, dulos, imnul: O! Madonă, — coboară la noi.

Birtașul și nevasta lui au căzut în genunchi și plini de spaimă se rugau lângă automatul sfânt și le lerte păcatele, că în veci nu vor mai pune apă — în vin.

Dela postă. Cancelaria șefului și casa principală a poștei din Sibiu se află de azi înainte în edificiul gării. Reclamări, arătări etc. la șeful de poștă și telegraf se pot face prin epistole ne-francate, cari se aruncă în cutiile poștei. Cutia de epistole dela edificiul poștei din strada Măcelarilor nr. 14 se golește seara la 9 ore. Oficiul telefonic și telegrafic rămâne tot în localul vechi până la strămutarea lui în strada Măcelarilor nr. 4. Epistolele și pachetele se primesc încă tot în localul cel vechi.

General Nicolae Cenna. Cum se raportează din Viena, în lista colonelilor cari cu 1 Maiu a. c. au să fie avansați la rangul de general e și colonelul Nicolae Cenna, fiu de grăniceriu din comitatul Caraș-Severin. În aceeași listă e și colonelul Hornstein Lothar, dela garnizoana din Sibiu.

Ne bucurăm de meritata avansare a dlui Cenna cu atât mai mult, cu cât afară de fratele-sau, generalul Ladislau Cenna alți generali români în armata noastră de astă-dată nu sunt.

»Cea mai frumoasă limbă« Unul din cei mai mari dascăli din America, B. Lippenz, a scris ministerului din România: »N'am fost mai puțin isbit de frumetea aleasă a acestei limbi românești, una din cele mai frumoase limbi ce se vorbesc pe pământ...»

Nervii și perii albi. Adese-ori se observă că în cortegiul boalelor de nervi se ivește și culoarea părului din cap. În general se presupune că albirea părului înainte de vreme este o urmare a sbumărilor sufletești. Altă-dată cade părul din cauza durerilor nevralgice. S'a observat chiar la bolnavi, la cari se colorează părul numai pentru un timp oare-care. La un bărbat, care suferea din când în când de diinți, sprânceana și părul din cap, de pe partea, care îl dureau, se înălbea întotdeauna în timpul accesului, ear' după câteva zile dispărea. Tot asemenea și la o femeie se albea părul ori de câte-ori era cuprinsă de atacuri de nervi. După câteva zile părul își recapăta obiceiul său colorat. Acum de curând savantul profesor german Dr. Heineke a observat un oas asupra căruia a făcut o lungă descriere în »Revista nevrológica«. Ori de câte ori această femeie era cuprinsă de agitațiuni, se albea o guriță de păr. După-ace dispărea această stare de agitațiune, părul își recapăta culoarea sa de mai înainte. Cercetarea microscopică a unui astfel de păr a dat rezultatul că în timpul agitațiunii se află în păr mai mult aer. Pigmentul care condiționează culoarea părului se află în cantitate normală. Dacă se alungă aerul cu ajutorul apei, atunci părul își recapăta culoarea sa naturală. Căuza acestui fenomen renăscător se bazează poate pe evitarea unor nervi ai pielii și adică printr-o otrăvă provocată prin schimbarea naturii, ceea-ce de sigur că provoacă și celelalte boale.

O domnișoară — cantonier. La o gară a trenurilor de sud, rusești, — aproape de Kiev, s'a făcut mai zilele trecute curioasa descoperire, că Alexandru Rodischewsky, cantonierul, — este femeie. Cu patru ani înainte, întrase în serviciul gării un muncitor tânăr, care prin diligența lui a înaintat repede. După doi ani a cuprins locul unui cantonier oare murise. Mai zilele trecute, s'a constatat, între împrejurări curioase, că tinerul cantonier este fata unui înalt funcționar de stat, a studiat liceul și e absolventă a facultății de medicină. Pe urmă, a fost câteva timp învățătoare la șale, apoi a dispărut. S'a îmbrăcat în haine de bărbat și s'a aplicat camundol tor la stațiune. Motivul — nu se știe.

De importanță pentru toate damele! În »Kaiser Borax« damele află un mijloc chimic curat pentru îngrijirea corpului, pielii și a sănătății precum și un mijloc indispensabil în economia casei. »Kaiser Borax« e prețios, fiind un mijloc excelent pentru înfrumusețarea tenului, ear' din considerații igienice fiindcă s'a dovedit de o eficacitate rară la răni, răni, răni calde, îngrijirea gurii, a dinților și a părului, precum și ea mijloc contra asudării picioarelor și desinfector. Nemărginită însă e folosirea sa în economia casei ca mijloc de curățire a obiectelor de argint, oglinzi, oovoare, haine, cu un cuvânt a tuturor obiectelor din casă și bucătărie. La cumpărare s'e se cerea apriat veritabilul »Kaiser Borax« în cartoane roșii și s'e nu se mulțumească cumpărătorul cu »Borax« desăcut care se vinde des în locul veritabilului »Kaiser Borax«. Acesta e o specialitate a firmei Heinrich Mack în Ulm a. D. în Austro Ungaria se vinde prin firma Gottlieb Voith, Viena, III/1. La fiecare carton se află alăturată o linguriță, precum și o îndrumare detaliată, care cuprinde multe notițe prețioase referitoare la multipla întrebuințare a acestui »Kaiser Borax«. Wera de Landeck.

Stat bun. Cine voeghe să samene iarbă frumoasă, l-se recomandă să cumpere amestecul de sămânță de iarbă de pe insula Margareta și de promenadă, care îl vinde firma ourții ces. și reg. a lui E. Mauthner din Budapesta. De 29 de ani vinde Mauthner această sămânță pentru parcurile Budapestei și de pe insula Margareta.

Tribuna Literară.

Adio!

La încetarea »Tribunei«.

O stea s'a cufundat în mare;
E stăua unui neam robii,
Care pe cerul României
Călduzind, a strălucit.

Era un far de mântuire,
În luptă pavăză ne-a fost,
Tesaur, — care numai astăzi,
Când l'am pierdut, îl știm: ce-a fost!

În drumul nost, peste prăpastie,
Ea ne-a aprins în inimă foc
Înălbătând în luptă neamul
Însălat după noroc.

O stea s'a cufundat în mare;
So plângem, că ne-a fost tovarăș!
Dar' se sperăm că stăua noastră
Va răsări pe ceruri cărâși.

Va răsări, cu mult mai mândră,
Mai talnică de cum a fost,
Cu foc mai mult, și cu mai multă
Speranță 'n viitorul nost.

O stea s'a cufundat în mare,
E stăua unui neam robii,
Care pe cerul României
Călduzind, ne-a strălucit.

Sibiu, 1903 Aprilie 28.

V. E. Moldovan.

OUL.

(Urmare și fine.)

Amica mea îmi dădu un pachet voluminos, înodată cu panglice de mătăse roz.

— Te opresc să-l deschizi, îmi zise ea cu un ton foarte grav, aproape solemn. Dacă ai încredere în mine, du oul acesta așa cum 'ți-l dau eu. Dacă nu vrei... atunci dă-mi-l înapoi.

Esitai puțin, mărturisesc.

— Ascultă, zisei și eu la rândul meu, solemn, îți dau cuvântul meu de onoare, că nu vreau deschide pachetul... dar... tu îmi juri... că va fi mulțumită?...

Ea se uită adânc în ochii mei.

— Ai să-mi mulțumești mai târziu!

Fără să-mi dea ceva de bănuț acest »mai târziu« luai misteriosul ou de Paș și... plecai.

Când ajunsei la Brigue-Belette, o găsi surzitoare. Ea nu mai sta trântită pe blana de urs, ci în picioare, înaintea unei mese, care se perdea sub cutiile și hârtiile de mătăse parfumată, de pe ea. În mijlocul acestei desordine zăceau desfăcute oule de diferite mărimi arătându-și conținutul lor zaharizat.

Printre ele nu era nici unul nou, nici unul original; dar' Brigue-Belette părea că uitase exigența ei fantastică și se mulțumea cu cadourile pe cari le primise.

Aruncai o privire de milă asupra acestor lucruri banale, și cu inima veselă, într-o tăcere plină de promisiuni, întinsei pachetul.

Pot să vă afirm, că dacă mâinile zeilor mele nu tremurau de emoțiune când desfăceau pangliciile pachetului, în schimb, eu tremuram în toată puterea cuvântului și muream de nerăbdare.

A desfăcut o panglică, apoi o hârtie — trei, patru, cinci, șase panglici și tot atâtea hârtii.

Ochii lui Brigue-Belette străluciau de lăcomie și înainte chiar de-a vedea ce-i rezervă sfirșitul, îmi mulțumea în cuvinte scurte, întretăiate de bufnituri de ris.

Surpriza, probabil că trebuie să fi fost foarte aleasă, de vreme ce o preparasem cu atâtea îngrijire. Eu mă întrebam neliștit, dacă nu cumva n'are să găsească până la sfirșit, numai hârtii și panglici!

Dar' nu!... Era un ou!

Un ou simplu, alb, intact, un vulgar ou de găină!...

Brigue-Belette, înmărmurit, îl contemplă.

Mai alurit decât ea, mă aplecai și eu, instinctiv, pentru a vedea mai bine... dar' nici n'auvui vreme să mă dau bine înapoi.

Brigue-Belette, convinsă, că 'mi-am bătut joc de ea, fu orbită de o furie nebună.

În mijlocul unei pleiade de injurături, oul, aruncat ou o mână sigură, se sparse în fruntea mea, explodând.

Nu mai văzui pe Brigue-Belette decât printr'un voal galben, oleos, viscos care curgea de pe frunte pe obraji mei.

Oât putui de repede o luai la să-nătoasa, ștergându-mă bine-râu, urmat de injurăturile grosolane ale dulcii mele amice, care aplecată pe rampa scării îmi aruncă în cap hârtiile și pangliciile pe cari își dăduse osteneala să le desfacă.

Îmi făcui în fugă o toaletă necesară, și mă grăbi să mă duc la aceea asupra căreia voiam să-mi vărs tot focul. Ea mă primi într'un mod, care mă făcu să-mi pierd cumpătul.

— Am lăsat pe mama să plece, zise ea, și am rămas, fiindcă eram sigură că ai să te întorci. Ea mă privi fix, apoi începu să rîză.

— E nedemn, începui eu.

Ea încetă de-a mai rîde și mă întrebă cu aerul candid:

— D-voara Brigue-Belette n'a fost mulțumită?

— De unde știi? întrebai eu, fără a mai încerca să neg.

Mica mea amică se așeză în fața mea, fără a fi cătuși de puțin turburată; devenise în schimb foarte gravă.

— Familia te, îmi zise ea, este în curent cu asiduitățile tale pe lângă aceea... persoaană. Mama ta a vorbit mai alaltăieri cu mama. Eu eram acolo și am auzit. Atunci am constatat că cumpărase o fotografie a lui Brigue-Belette, fiindcă voiam să o văd.

Când 'mi-ai făcut portretul ei aseară, s'ar fi orezut că este frumoasă, dar' eu o cunoșteam dinainte... este hidoasă, declară ea cu o convingeune arzătoare. M'am gândit că 'mi-s'a prezentat ocazia să fac această femeie furioasă în contra ta. Ea a orezut că 'ți bați joc de ea și te-a gonit.

— Ah!... sînt foarte mulțumită!... Ar fi trebuit să mă indignez, dar' nu m'am indignat.

— Dar' pentru-ce ții-neai atât de mult ca să mă depărtezi de Brigue-Belette? murmurai eu.

Ea își lăsa capul în jos și se roși; toată siguranța o părăsi brusc.

Și sată ce bănuți.

— René, esclamă d-na de Givreuse, scurtează sfirșitul, te rog.

Bărbatul ei îi aruncă o privire de tandrețe, recunoscătoare.

— Îmi închipui, zise ei, că ghiciți sfirșitul.

Mica mea amică avea dreptate când 'mi-a spus: »ai să-mi mulțumești mai târziu«.

Adevărul este că l'am mulțumit chiar în ziua aceea, dar' adevărata mulțumire l'am dat-o, două luni mai târziu, când a devenit soția mea.

Marie Thérèse.

Autor dramatic.

— Nu mai era nici un loc gol în sală... Am fost nevoit să stau pîșul într'un colț cu blana pe mine.

— La teatru din Iași?

Da. Mi-se juca piesa »Gazetari«.

— Succes mare?

— Da. M'am dus la casă și-am încasat dreptul de autor.

— Cât a venit?

— Două sute de lei.

— Bun, d-le Emil...

— Bun, dar' ce-am pățit...

— Ce?

— După actul din urmă, lumea a început să strige: Autorul! Autorul!

— Cum e obiceiul.

— Cum e obiceiul. Eu, entusiasm, mă reped pe scenă. Aud o voce dela spate! Paltonul! Paltonul!

— Erai cu paltonul...

— Da, cu blana pe mine...

— Ce-ai făcut?

— M'am desbrăcat de blană, și am dat-o omului, care îmi strigase dela spate. Publicul m'a aplaudat, m'a aclamat. Eram beat de glorie. Dama zîmbeau, mișcau evantaliurile. Dar...

— Dar'?

— Când s'a lăsat cortina, m'am retras între culise rogu la față, asudat. Caut blana.

— Întrebi...

— Întreb, unde 'mi-e blana, bre?

— Blana?

— Blana nicăieri.

— Omul, care o păstra?

— Nu-l cunoșteai?

— Da de unde?

— Ce-ai făcut?

— Afară era un viscol înfricoșat și un frig...

— Te-ai dus acasă în jachetă?

— Era posibil? N'avea nimeni două paltoane să-mi dea și mie unul...

M'am sucit, m'am răsuțit... Ce te faci... Cu două sute de lei în buzunar și fără palton...

— Blana cât costa?

— Două sute optzeci...

— Pierdeai optzeci de lei...

— Nu e vorba, gloria făcea mai mult... În fine șeful recușitelor îmi face o propunere...

— Ce propunere?

— Eu stam la hotel Traian și dela teatru pân'acolo aveam un drum de făcut... 'Mi-s'a oferit dela teatru o mantie regală.

— O mantie! Ha! ha! ha!

— Da, o mantie... Am primit-o, ce era să fac? Dar' s'au spărit ochelnerii dela hotel, când m'au văzut că urchi scârle în costum de rege, în manta regală, lungă, cu blană de jder albă cu virgule negre... A fost o uimire, un ris...

Martie 1903.

D. Teleor.

Știri literare.

Din prilejul iubileului de 70 ani al dlui D. A. Sturdza, primul-ministru român, a apărut o valoroasă carte, intitulată: »Prinos lui D. A. Sturdza la împlinirea celor 70 ani«, București, institutul »Carol Göbl«, succesor I. St. Rădescu 1903. Cuprinsul e următorul: N. Iorga: Despre adunarea și tipărirea izvoarelor relative la istoria Românilor. — Dr. Augustin Bunea: Episcopi de Haliou în Transilvania și Ungaria. — Ioan Bogdan: Patru documente dela Mihail-Viteazul ca domn al Țării-Românești, al Ardealului și al Moldovei. — Ioan Bianu: Din cărțile vechi. — Eugeniu de Barwinski: Știri nouă asupra familiei Ureche. — Il. Chendi: Un gen de literatură națională: Povestile în versuri. — Nerva Hodoș: Un fragment din Moltivnioul Diaconului Coreli. — O. Lugojanu: Un aventurier din secolul al XVII-lea. — N. Iorga: Note cu privire la Ioan Mihail Cigala. — Alex. Lăpădatu: Pater Ianoș. — G. Munteanu-Murgoci: Considerații asupra unei viltore geografice a Țării. — D. Oncul: Din istoria arhivelor statului. — George Popovici: Ordinea de succesiune în moștile donative moldovene în secolul XIV. — V. Pirvan: Activitatea politică a lui Alex. Papiu Ilarian. — I. Sârbu: Domniile Români și plănuita Ligă creștină la 1593-1594. — I. Tanovicianu: Formațiunea proprietății fonciare în Moldova.

Redactor responsabil: Ioan E. Prodan. Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: Iosif Marshall.

Banca generală de asigurare mutuală „TRANSSYLVANIA“.

Invitare la adunarea generală ordinară

a băncii „Transsylvania“,

care va avea loc **Luni în 4 Maiu st. n. a. c. la 4 ore p. m.** în sala de ședințe a comunității orașenești.

Obiecte de pertractare:

1. Dare de seamă despre afacerile anului 1902.
2. Raportul comitetului de supraveghere despre bilanț.
3. Intregirea consiliului administrativ.
4. Alegerea consiliului de supraveghere.
5. Eventuale propuneri.

Sibiu, în Aprilie 1903.

Consiliul administrativ
al băncii gen. de asigurare m. „Transsylvania“.

Ori-ce econoamă

se poate felicita, dacă considerând sănătatea, cruțarea și gustul cel bun folosește cafeaua Kneipp de maltă a lui Kathreiner. Rugare: La cumpărare să nu se ceară simplă „cafea de maltă“, ci anume numai cafeaua Kneipp de maltă — a lui Kathreiner — și să se primească numai în pachetele originale, a căror iconă e aici alăturată.

Prețul unui pachet 50 fileri.
Contine 500 grame.

Strada Ocnei nr. 36.

Cel mai mare și mai bine asortat
depozit de monumente pentru
mormânturi
aproape în toată Ungaria

Iosif Roubischek jun., sculptor și petrar,

atelierul și depozitul sunt situate pe pământ propriu,

Strada Ocnei nr. 36. (SIBIU—NAGY-SZEBEN). Strada Ocnei nr. 36.
(A se observa bine adresa).

În depozitul meu se află în todeauna cu prețul dela 10—1600 cor. peste 300 de diferite cruci și monumente pentru mormânturi, de toate felurile de pietri obicinuie precum sunt: granit de Suedia negru-închis, labrador de Norvegia strălucitor ca sedelf, syenit de Suedia și Bohemia, granit de Silezia, marmură Cararra, marmură de Silezia albă, vânat-surie și neagră, precum și drachit și peatră de năsip foarte fină și tare, în toate mărimile și formele.

De oare-ce am cumpărat în persoană o cantitate mare și aleasă de material, punând deosebit pond pe calitatea cea mai bună, sunt în plăcută poziție a pute pune orice concurență atât ce privește frumșea și ieftinătatea cât și executarea comandelor, despre care lucru se poate convinge ori-cine ar dori. Rog deci pe on. public a mă onora cu comande sale.

Afară de acestea mai am un frumos depozit de tot felul de lucruri trebuincioase pentru clădiri, pe cari le vând cu prețuri foarte moderate:

Trepte cu dungă rotunzită cor. 6.50. — Trepte fără dungă rotunzită cor. 5.50.

Cu desemnuri și preliminare de spese stau la dispoziția onorabilului public.

Cu stimă

Iosif Roubischek jun.

Strada Ocnei nr. 36.

Publicațiune de licitațiune.

Duminecă în 10 Maiu n. a. c. la 3 ore p. m. se vor da în întreprindere pe calea licitațiunii publice minuende lucrările de adaptare, ce sânt a se îndeplini la edificiul institutului de credit și economii „Brădetul“ în Orlat cu suma preliminară de cor. 4945.81.

Licitațiunea se va ține în localul institutului, unde se pot vedea și planul, preliminarul și condițiunile de licitațiune.

Doritorii de a licita sânt invitați a-și înainta până la termenul de șoselelor lor legal-minte timbrate și provăzute cu vadiumul de cor. 500 direcțiunei institutului.

Orlat, la 25 Aprilie 1903.

Direcțiunea

institutului de credit și economii
„Brădetul“.

176 2—2

Publicațiune de licitare.

Pe baza protocolului luat sub nr. 196/903 aduc la cunoștința generală, că casa din Sibiu str. Cismădiei nr. 17 se va vinde în 5 Maiu a. c. n. la orele 9 a. m. în cancelaria mea din str. Cismădiei nr. 3—5 pe calea licitațiunii publice libere aceluia care va oferi prețul cel mai bun.

Condițiunile de licitare se pot vedea în cancelaria mea. 178 1—2

Sibiu, 22 Aprilie 1903.

Dr. Svasilits Benő,
notar public reg.

Cine voește

a cumpăra bijuterii de tot felul,
de aur sau de argint

orologe de parate cât și de buzunar dela cele mai ieftine până la cele mai fine, lanțuri și inele de aur și de argint după fasonul cel mai modern, cu prețurile cele mai moderate, cât și în rate lunare cât se poate de favorabile, se se adreseze la

Gerber Henric,

juvelier,
158 4—6 Brad, piața principală.

În toate comunele

se angajează 156 8—5

agenți destoinici

pe lângă proviziune mare și plată fixă. Întrebări pentru informații sânt a se adresa:
Budapesta, Hauptpost, Postfach 231.

Invitare de subscripțiune

la

Repertoriul Th. Alexi

compus din următoarele piese teatrale:

1. Plevna, dramă în 5 acte. — 2. 9. Comedii în 3 acte: Vistavoiul Marcu, Marcu în satul sen, Bicicleta la Mahala, Catharsis, Vițelul de aur, Plicul, Cuțitul lui Virginu, Vitregul. — 10—25. Comedii în 1 act: Împăcat, Pisica, Curca, Cu voia Dumisale, Salon fără pat, Premiul lui Pacală, Marc Antoniu ca soț și tată, Săricica, Tot gâina cântă, Nici minte, nici noroc, Zăpăciții, Apă rece, Slavă Domnului masa e pusă, Otilia sa, Împletește, despletește. Adecă 1 dramă în 5 acte, 8 comedii în 3 acte, 16 comedii în 1 act. **Cu totul 25 de piese.**

Dacă v'una din aceste piese se va opri cumva de censură, va fi înlocuită cu alta.

Prețul de subscripțiune a celor 25 piese, inclusive dreptul reprezentării lor, este numai 10 coroane de esemplar, solvabil la primirea sa prin ramburs postal, franco de port.

Subscripția se restrânge la 80 de exemplare. Numele acestor 80 de subscribenți investiți cu dreptul netransferabil de-a regisa reprezentația acestor 25 de piese, se va tipări pe ultimele pagini ale fiecărei piesă.

Subscripția se face simplu prin cartă postală cu următorul cuprins: Adresa: Th. Alexi, Nou p. u. Deresty, Brassómege.

Text: Subscrib... esemplar „Repertoriul Th. Alexi“ compus din 25 piese teatrale, și oblig... a solvi prețul adecă... coroane la primirea esemplar... cu ramburs postal.

Pe paginile pieselor numele are să fie astfel tipărit

Subscrierea

Locul

Posta ultimă

148 2—3

LIPIK în SLAVONIA

scalde de primul rang.

Unicul izvor cald alcalin de iod (64° C) pe continent.

Stațiunea trenului de pe Valea Lonja (via Dugoselo). Afară de asta și stațiune a trenului sudic Pakrac-Lipik. (Taritul de zonă).

Premiat: Budapesta, Viena, Londra, Roma, Bruxela. Salon de cură elegant, cafenea și restaurațiune, parcuri estinse, tren de distracție, capela de scaldă, hotele de cură foarte elegante, sanatoriu de copii, cabinete de scaldă luxurioase, iluminatie electrică.

Neintrecute la morburile: reumatism, podagră, ischias, dureri de os, catar de stomac, de intestine, de vezică etc. precum și la scrofule și morburii de sânge.

În decursul sezonului de scaldă ordonează opt medici escelenți. Apă de la termele din Lipik se poate comanda direct dela izvor, apoi dela L. Edesky in Budapesta și Heinrich Mattoni in Viena.

Sare dela termele din Lipik direct dela direcțiunea scadelor.

Informațiuni de tot felul dă cu plăcere

Direcțiunea scadelor.

170 1—3

Pilulele curățitoare de sânge ale lui I. Pserhofer.

De mulți ani aceste pilule sânt pretutindenea lățite și puține familii vor fi în cari să lipsească o mică proviziune din acest escelent mijloc de casă.

De mulți medici aceste pilule au fost și sânt recomandate ca mijloc de casă, cu deosebire contra tuturor boalelor, cari se nasc din mistulirea rea și din obstipațiune, ca: perturbatiuni în circulația ferii, boale de foat, slăbirea mașelor, colică, congestiuni de sânge la oeseri, hemoroidi etc.

Prin însușirea lor curățitoare de sânge ele sânt de efect cu deosebire bun la anemie și boalele rezultate din aceasta, ca: galbinarea, dureri de cap nervoase etc. Afară de aceea aceste pilule curățitoare de sânge lucră atât de domol, încât nu cauzează nici cea mai mică durere, și prin urmare pot fi luate fără grije și de persoanele cele mai slabe și chiar și de copii.

Aceste pilule curățitoare de sânge se produc veritabile singur numai în farmaola la „Mărul de aur al imperiului“ a lui I. Pserhofer, Singerstrasse nr. 15, Viena, și costă o șatula cu 15 pilule 21 cr. v. a., o ruletă cu 6 șatule costă fi 1.05. Trimitându-se banii înainte o ruletă de pilule francată costă fi 1.25, 2 rulete fi. 2.30, 3 rulete fi. 3.35, 4 rulete fi. 4.40, 5 rulete fi. 5.20, 10 rulete fi. 9.20. Mai puțin de o ruletă nu se trimite.

NB. În urma lăptei lor mari aceste pilule sânt imitate sub cele mai diferite forme și numiri; ne rugăm deci a cere numai pilulele curățitoare de sânge ale lui I. Pserhofer și a considera numai pe acelea de veritabile, căror instrucțiune de întrebuintare este prevăzută cu iscalitura I. Pserhofer și care poartă pe inscripția coperișului aceeași iscalitură cu scrisoare roșie.

Dintre număratele scrisori, în cari consumenții acestor pilule mulțumesc pentru sănătate; redobândită după cele mai diferite și mai grele boale, lăsam să urmeze aici numai puține, cu observarea, că ori-cine, care le a folosit numai odată le recomandă mai departe;

Köln, 30 Aprilie 1893.

Stimate Domnule Pserhofer! Fii atât de bun și trimite-mi earși 15 suluri din neintrecutele D-Tale piluri pentru curățirea sângelui, cu ramburs postală. Și prin aceasta îți exprim sincera mea mulțumită pentru puterea miraculoasă a pilulelor D-Tale.

Stimează cu înaltă stimă Francisc Pawlistik, Köln, Lindenthal.

Hrasche, lângă Flödnik, 12 Septemvrie 1887.

Stim. Domn! Voea lui D-zeu a iost că „mi-a venit în mâni pilulele D-V., ear' acum Vă scriu despre rezultat: am fost răcit în patul nașterii, așa că n'am mai putut lucra nimica și acum sigur aș fi deja moartă dacă nu m'ar fi scăpat miraculoasele D-Voastre pilule. Dumnezeu se Te binecuvinteze de o mie de ori pentru aceasta. Am încredere, că pilulele D-Voastre mă vor vindeca de tot, precum au dat și altora sănătatea.

Teresa Knific.

Wiener-Neustadt, 9 Decemvrie 1887.

Stimabile Domn! Vă exprim cea mai călduroasă mulțumită în numele mătușei mele de 60 de ani. Aceasta a pătimit 5 ani de catar cronic de

stomac și de boală de apă. Viena fi era chin și se credes deja perdută. Din întăplare a căpătat o șatula din excelentele D-Voastre piluri curățitoare de sânge și după întrebuintare mai lungă a acestora s'a vindecat.

O distins respect Iosefa Weinzeitel.

Eichegraberamt, lângă Gföhl, 27 Martie 1889.

Stimabile Domn! Devotat abscrisul mă rog a-mi trimite încă odată 4 rulete din pilulele D-Voastre întâierer folositoare și escelente. Nu pot între lăsa a Vă exprima deplina mea punăștină despre valoarea acestor pilule care le volu recomanda cu toată aldura tuturor bolnavilor ori unde volu avea prilje. Despre această mulțumită mea Te împuternicesc să faci ori-ce întrebuintare publică.

Cu distins respect Ignatie Hahn.

Gotschdorf, lângă Kohlach, Silesia-austriacă, 8 Octomvrie 1886.

Stimabile Domn! Te rog fimos a-mi trimite o ruletă cu 6 șatule din pilulele D-Voastre universale curățitoare de sânge. Numai miraculoaselor D-Voastre pilule am să mulțumesc că am scăpat de o boală de stomac, care m'a chinat 5 ani de zile. Aceste pilule nu se vor mai găta nici-când din casa mea și Vă exprim prin acesta cea mai călduroasă a mea mulțumită.

Cel mai mare respect Anna Zwickl.

Licner de plante alpine de W. Ottm. Bernhard in Bregenz in contra tuturor suferințelor de stomac. Un flacon 2 fi. 60 cr., 1/2 flacon 1 fi. 40 cr., 1/4 flacon 70 cr.

Alife americană în contra podragei, cel mai eficace mijloc în contra afecțiunilor podragice: ca dureri pe șirul spinării, junghieri în picioare, ischias, migrene, durere nervoasă de dinți, dureri de cap, junghieri în urechi etc. fi. 1.20.

Baisam miraculos englezesc, de I. Pserhofer un flacon 1 fi. 50 cr.

Balsam de degerături de I. Pserhofer, de mulți ani recunoscut de cel mai bun remediu în contra degerăturilor de tot felul, precum și în contra ori-cărui fel de rane învechite. 1 borcan 40 cr., cu trimiteră francată 65 cr.

Kola preparate a lui Stoll mijloc excelent pentru întărirea nervilor, și a stomacului.

Elixir „Kola“ sau vin 1 litru 3 fi., 1/2 litru 1 fi. 60 cr., 1/4 litru 85 cr.

Balsam de gușe al lui I. Pserhofer remediu sigur în contra grumazului gros. 1 flacon 40 cr. trimiteră francată 65 cr.

Afară de preparatele aici numite se află toate specialitățile farmaceutice anunțate în ziale austriace și în cele străine și la cerere se procură prompt și ieftin toți articoli, care nu se vor afla poate în depozit.

Trimiterile prin postă se ectuesc cât se poate de iute, trimițându-se banii înainte, ear' omande mai mari și cu rambursă.

Farmacia lui I. PSERHOFER „la mărul de aur al imperiului“ Viena I., Singerstrasse nr. 15.

Ca veritabile sânt a se privi numai acele piluli, a căror assignațiune poartă numele I. PSERHOFER și acele șatule ce poartă pe coperiș același nume în coloare roșie.

Scutite prin scutul de marce și mustre. Imitațiuni sânt strict urarite.

184 6—6